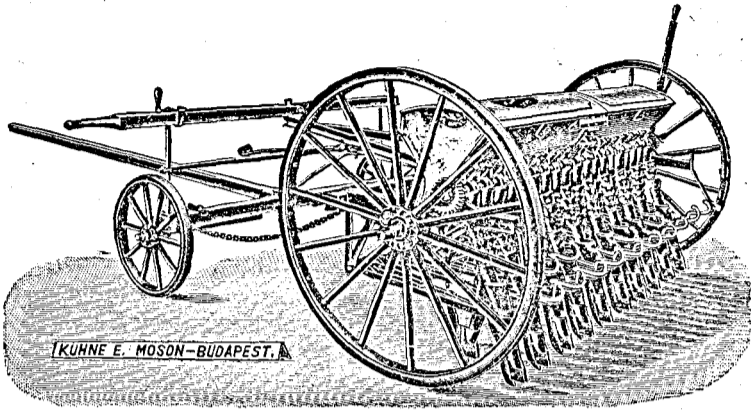

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR. 1906. AUGUSZTUS 26.

34. SZAM

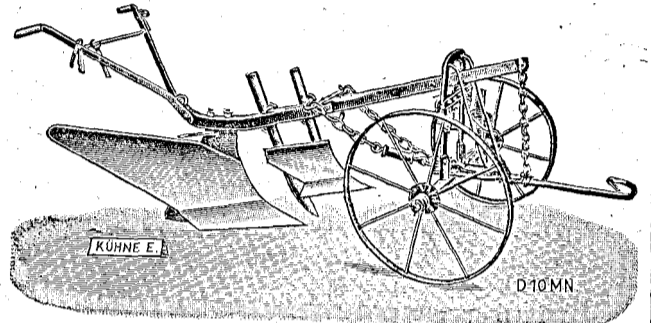

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST, A.

KÜHNE E. MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA
FŐRAKTÁR: BUDAPEST

VI., VÁCI-KÖRÚT 57/a.

SZÁLLIT MINDENMŰ MEZŐGAZDASÁGI GÉPEKET ELSŐRENDŰ KIVITELBEN

KÜHNE E.

D 10 MN

AZ ŐSZI
IDÉNYRE:

EKÉKET

(UJDONSÁG BIPPART-
FÉLE ALTALAJEKE.)

HIRNEVES SORVETŐGÉPEKET
MŰTRÁGYASZÓRÓKAT, BURGONYAEMEMŐGÉPEKET, GABONATISZTÍTÓ
ÉS SZELELŐ-ROSTÁKAT, BORSAJTÓKAT ÉS SZŐLŐZŰZŐ-GÉPEKET.

Friz-telivér, friz-racka

keresztelésű félvér és

friz-kosokkal

beüzetett felvidéki racka tenyészjuhok

ELADÓK.

Cim:

Dr. BERNOLÁK KÁROLY,

1775

HARASZT, Szepes-megye.

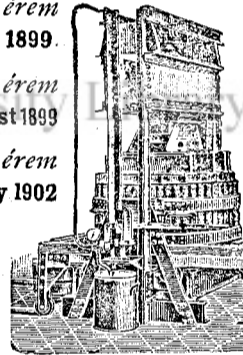
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

Hydrau-
likus
sajtóért

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a
nagy üzem számára 2 kitolható ko-
sárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat
kézihajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fa- vagy
vastányérral.

Gyümölcs és
szőlő őrlőket
bogyózó-
gépeket

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak [jótállás] mellett,
mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

1750

Gőzcseplőkészletek, 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

1458

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GÖZEKEGYÁR

HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselősége:

Budapest,

VI., Teréz-körút 31.

1707.

Az erdélyi római katolikus státus igazgatótanácsától.

Sz. 1416.
1906.

Pályázat.

Az erdélyi római katolikus Status Igazgató tanácsa pályázatot hirdet és pedig vagylagosan KOLOZSVÁR székhelyvel.

- a) Jóságigazgatói állásra,
- b) Gazdasági előadói állásra.

Bármelyik állás töltsék be, annak ügykörét fogja képezni: az erdélyi róm. kath. status kolozsmonostori, nagyalmásai, radnóthi és alsóbajomi uradalmi és ezekhez tartozó birtokok egységes igazgatása, felügyelete és ellenőrzése, a Status összes gazdasági ügyeinek vezetése, valamint az ezzel járó előadói tiszt. teljesítése.

Az uradalmak kiterjedése circa 27,400 katasztrális hold és pedig 11,700 hold mező és 15,700 hold erdőgazdaság.

Csak római kath. vallásu magyar honpolgárok pályázhatnak.

Pályázók folyamodványaikban ezt, valamint elméleti és gyakorlati képzettségüket s eddigi alkalmaztatásukat igazolni s javadalmazási igényeik felől ajánlatot tenni kötelesek.

A felszerelt folyamodványok folyó évi **szeptember hó 8-ig besárolag** az erdélyi róm. kath. status igazgató tanácsához Kolozsvár Szentegyház-utca 5. szám adandók be.

Kolozsvárt, 1906. augusztus hó 17-én.

1778

Alelnök helyett:

Báró Jósika Gábor,
ig. tanácsos.

Bochhor Mihály dr.
titkár.

GRAND PRIX a párisi 1900. évi világkiállításon.

1737 II.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid.

Cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére. — Egy üveg ára 2 kor. 80 fillér. 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és uterősítónál, inak merevségénél stb. az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz 140 K — 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle

Lábszár-védő gummiból.

szabadalmazott

Pneumatic-lábszárvédő gummiból és légpárnával

szürke, fekete, bauna és fehér színben és négy nagyságban készíttetnek és pedig a bal és jobb lábak részére, a-b-nél mért terjedelem szerinti

1 sz. . . . 20-22 cm. || 3. sz. . . . 24-27 cm.
2 sz. . . . 22-24 cm. || 4. sz. . . . 27-30 cm.

Ára darabonként

1. sz. Kor 5-50, 2. sz. Kor 5-90, 3. sz. For. 6-40, 4. sz. Kor. 7-30

szürke
1. sz. Kor. 5-90, 2. sz. Kor. 6-40, 3. sz. Kor. 6-80, 4. sz. Kor. 7-70

fekete, barna és fehér
Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Főraktár:

KWIZDA JÁNOS FERENC

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, bei WIEN.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK ÉS KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 275 frt-tól

Gyermek butor nagy választékban.

Lawn-Tennis kerítő háló

Függőlegesen álló szemekket feketére kátrányozva 1 mtr. 6 frt-tól.

Vízmentes ponyva és zsák

Lóháló: párja 8 frt-tól

Osszehajtható kerti butor nagy választékban.

Tornatermek berendezése és felszerelése

Teke baba eszék.

Valódi angol Lawn Tennis labda tzt. 3 frt 50-tól.

Valódi angol amer. Racket 3 frt-tól.

Mindenmely kötélkötő hosszú szálú kenderből.

Osszehajtható támlás székek csúszós vitorlavasszal dr. 350 frt-tól

Gyűrűhinta szabályozható kötélen 3 frt-tól.

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendelések pontosan foganatosítatnak. ALAPITTATOTT: 1878.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 18-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÓNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Kísérleti ügy Magyarországon. <i>Lészai Ferenc.</i>	409
Allattenyészési campagne. <i>Pálffy Gyula.</i>	409
Karakuljuhimpört Ausztriába.	411
Hazánk komlótermés állapota 1906. augusztus hó 20-án.	411

Vegyes közlemények:

Szőlőrekonstrukció.	412
Az őszi tenyészállatkiállítás.	412
A földművelésügyi miniszterium átalakítása. Kézbevásárlás a hadseregénél. — Komlótermelők gyűlése. — A világ komlótermése. Új komlóujtság magyar nyelven. — Gyümölcsfatenyésztési jutalomdíjak. — Ménosztályozás. — Vetések állása külföldön.	413

Hirdetések.

A kísérletiügy Magyarországon.

A mezőgazdaságnak, mint kiválóan praktikus tudománynak művelésénél, tovább fejlesztésénél fő, mondhatni döntő befolyása van a kísérleti ügynek.

A látszólag legelfogadhatóbb, és a teoria szerint egészen biztosra vehető állítások csak akkor bírnak praktikus értékkel, ha azok igazságát a végzett kísérletek is megerősítik.

Ezen igazságot belátva a földművelésügyi kormány, utóbbi időben mind több és több gondot fordított a kísérleti ügy fejlesztésére; az eleinte M. Óváron, csak a gazdasági akadémia növénytermelési tanzéke mellé szervezett növénytermelési kísérleti állomást folytonosan fejlesztette, erősítette; később az akadémiától elválasztva önállósította és több vidéki kirendeltséggel látta el (éppen jelenleg szervezik az erdélyrészi kísérleti fiók-állomást). E mellett külön állomásokat állított föl, majdnem minden szakban, a kísérletezések folytatására.

1897-ben létesítették, a különböző kísérleti állomások tevékenységének irányítása és tervszerű együtt működése érdekében a *Mezőgazdasági Kísérletiügyi Központi Bizottságot* és ezzel kapcsolatosan az állomásokon végzett kísérletek eredményeinek közlése végett megindult a *Kísérletiügyi Közlemények* című, megjelenési időhöz nem kötött folyóirat, mely a letelt 8 év alatt bebizonyította, hogy egy nagyon is hiánypótló és szükséges organum; igen sok fontos vitás kérdés tisztázásához járult hozzá, úgy, hogy ezen folyóirat közleményei ma már forrásmunka számba vétetnek.

Ezen folyóiratot az idén új kibővített szabállyal látták el, úgy hogy ezután még fokozottabb mértékben fog kitűzött céljának megfelelni.

A folyóirat megindításakor 16 különböző kísérleti állomás közleményeit közölte, míg most már 22 ilyen nemű intézmény szolgálatában áll, a miért a magyar gazdaság örökös hálával tartozik *Darányi* miniszter urnak. Neki köszönjük Magyarországon a kísérletiügy kifejlesztését és megizmosítását úgy, hogy most már nemcsak fölvehetjük a külföldi hasonló intéze-

tekkel a versenyt, de sok tekintetben meg is előztük őket.

A kísérleti ügy jelen fejlettsége mellett feltűnő az, hogy míg a gazdaság minden ágában gondoskodtak megfelelő kísérleti állomásra, az igen fontos és mindjárt a növénytermelés után következő *állattenyészési* ágat mellőzték.

Jól tudom én, hogy egy állattenyészési kísérleti állomás felállítása nagyon nehéz dolog lenne és nem is vezetne eredményre, mert nem lehetne egy oly intézetet szervezni, melynek célja lenne különböző haszon állatok tenyésztése és fejlesztése. Nem is így gondolnám én ezen kísérlet szervezését, hanem úgy, hogy állítsák föl a központban az állattenyészési kísérleti állomás vezetését, melynek kezdeményezése és irányítása mellett az ország különböző részeiben, az állami, a tanintézeti gazdaságokban, még egyes megbízható, erre önként vállalkozó magán gazdaságokban végeznék a kísérleteket, amelyek rövid idő alatt hivatva volnának megállapítani minden vidék számára a legmegfelelőbb állat-nemeket, valamint egyes állatfajták különböző irányban való fejleszthetőségét.

Ajánlom indítványom megfontolását, úgy a gyakorlati gazdáknak, mint a földművelésügyi kormány figyelmébe.

Lészai Ferenc.

Allattenyészési campagne.

Ma immár úgy állunk, hogy azideális értelemben vett haza egéről eltűntek az aggasztóan sötét felhők. Ragyogó kék ég mosolyog, mint a nyárelőnek illuziókat ébresztő ragyogása. A politikai küzdelemben nem fáradtunk ki, de megerősödünk. És ez éppen így is van jól, mert nekünk már most az énkért kell fegyvert fognunk és kiküzdeni egy rég fortyogó campagneban azt, ami anyagi boldogulásunk felé vezető utakat valahára talán végleg meg fogja jelölni.

Ne higgyük, hogy kicsinyes dolognak kell tekintenünk ezt az elmondandókat. Magyarország a mikor nem politizál, akkor háboruzik azért, hogy élhessen — mert mi ilyenek vagyunk! . . .

A közelmúlt gazdasági évek sok tanul-

== Jobb és ==
megbízhatóbb
== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Fr. Kiss Károly főgymnáziumi tanár 34,925. számú szabadalmát képező

„KAROLIUM”

vér- s paizstetű, fakukac, poloska és a mézgásodást előidéző élősdieket irtószer, mely ezen élősdieket biztosan elpusztítja és a fák immunissá teszi.

1 kis üveg ára 200 gramm = 1— korona

1 nagy „ „ 500 „ = 2— „

50 üveg egyszerre történő megrendelésénél 20 százalék engedmény. 1006

Kizárólagos vezérképviselő a bel- és külföld részére a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél”, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Dr. Hets Ödön ügyész ur, aki a szert 2 év óta használja 70 holdas soroksári gyümölcsösében, a következő bizonyítványt adta:

Tekintetes Fr. Kiss Károly tanár urnak
Budapest.

Az ön utasítása folytán készített vérteti-keveréket gyümölcsfáimmál még a múlt év nyarán feljes sikerrel alkalmazván, készséggel jelentem ki, hogy ezen szer a körte és almákon mutatkozó vérteti kiirtására az egyedüli biztos szer. A múlt évben bekent fák az idén mind remeken hajtottak és termőképességüket visszanyerték.

Kiváló tisztelettel
Hets Ödön, s. k.

ságot rejtettek magukban és ebből kivették a részüket a latainer emberek is, de még a zongoraórákat adó pincsi kutyás porosz aggszűz is, mert immár a latainer embernek pipáznia kell azon okból, hogy nem jut szivarra való és a porosz aggszűz sem burnótot illatos albániait, hanem csak olyan krajcáros portubákat szípakol.

Minden, de minden: pénzünket az eleség emésztí fel, annak a megszerezhetőse máma csak az életküzdelenek célja. Ha kutatjuk, hogy mi vezette ilyen aggályos helyzetbe a magyar társadalmat, de az egész föld népének egyetemét is, talán kimondhatjuk, hogy a földnek sztrájkja, mely ellen küzdeni épp úgy nincs hatalmunkban eszköz, miként az elkeseredett munkás ellen nincs hatalmunk, ha hiszen a nyomor égbe kiált.

Nos, mi emberi állatok gondolkozunk, gondolkozó: fejünkkel töprengünk a kiáltó kérdések megoldásán, mert azok a kérdések közvetlen közelről érintik a mi existenciánkat.

Egyik legfőbb megoldásra váró így a hus-kérdés. Elég jó kialakult ez, ugyanyira, hogy immár bajja nőtte ki magát. Miért? színes szarvasmarhánkat külföldre szállították és szállítják. A szárnyas baromfiakkal szintén ez történt és történik. A tojás, a gyümölcs és más táplálásra alkalmas szerek a közvetítő kereskedelem révén mind kivándorolnak, de az igás állatainkat is kapzsi módon szedi össze a német, az angol, a japán, a francia és mégis sir a termelő magyar gazda — mert nincs ára a gabonájának. A jó külföld hagy nekünk elég gabonát, hogy éljünk meg kenyéren és vizen.

Eljuthatunk a campagne kezdetéhez. Már folynak az előcsatározások a vidéki állatkiállításokon és hogy azok az ősz folyamán sűrűn fognak élénk eszmecserekre alkalmat adni, az a bejelentett és publikált kiállítások nagy száma után ítélve, nyilvánvaló.

Különösen itt Erdélyben, respective a székelyföldi vármegyékben, izzó szenvedéllyel fog megvívni az a campagne, mert évszázadoknak hagyományával, szokásaival akar szakítani a nép és főképp a kiscgazda. Odatörekszik az a kiscgazda, hogy a szarvasmarhatenyésztési kísérletek jobban (?) az ő izlésének megfelelőbben cirkalmoztassanak ki, hogy őt ne kövesse paragrafus akkor, a mikor ő marhát tenyészt, avagy akar tenyészteni. Félig-meddig az ősjognak féltése, nos és a dac — mely jellemző vonásunk — kel ki és követelődik. Szó nélkül, különösen hangzik, hogy én lakom egy községben, hordozom annak közterheit és a mikor a köztenyésztésre szánt bika beszerzéséről van szó, bár a tehéntartó gazdák nagy része mellettem van, nem vásárolhatunk a nekünk jobban tetsző tarka bikát, mert nem engedi a vármegyei szabályrendelet.

Persze hát nem azért székely a székely, hogy ne tudná ő a \$t a fejére állítani. Tarkamarhatenyésztő szövetkezetet alakítanak és

aztán ott eheti a moly a köztenyésztésre szánt fehér bikát.

A magyar ember nem szereti a gyámkodást. Az állami támogatást remegő ajakkal és hálás szívvvel köszöni meg, de az ő magán ügyeibe való beavatkozást nem tűri. A magyar ember vajmi kevéssé szokott előre törekedni. A hagyományokhoz való hű ragaszkodásban nevezetes ő. Valamilyes dolgot elrontani és abból kiiskapálni, ebben rejlett mindig a magyar embernek ereje, de mondhatjuk, hogy ebben is forgácsolódott el az.

Igy vagyunk most a szarvasmarháink elkorcsosításának, vagy mondjuk hát: tenyészirány megváltoztatásának kérdésével is. Az én „bal- (?) hiedelemem“ szerint ez káros dolog lesz, de ismerve népünknek kiiskapópolási szívós erejét, bizom abban, hogy idővel, talán sok évtized után, vissza fog térni az ő hagyományos fehérmarhájához. Talán sikerülni fog ez neki, ha ugyan addig a fehér marhának utolsó csepp vére is nem lesz „szomatózé-vá felgyártva“?

Az állattenyésztési campagne a közel jövőben, talán még az ősz folyamán kellő energiával ki fog törni. Már készülődnek rá a vármegyei gazdasági egyesületek, hogy az őszi rendes közgyűlésen kérni és követelni fogják a szarvasmarhatenyésztési szabályrendeletek megváltoztatását. Olyan élénk és olyan flagrans alakban van immár ez a kérdés a közönség agyába beidegezve, hogy onnan ki nem beszél a legnagyobb észbontó szónok sem. Hiszen már a városi publikum: a grajler, a borbély és a bábaasszony is a tarkamarhatenyésztés mellé sorakozik, pedig hát ezek alig tudják, hogy azoknak az állatoknak a *szarva közt van a tőgye*.

A legcsodálatosabb csak ennél a dolognál, hogy a szakemberek, értem az emberorvosok, miért nem veszik fel a küzdelmet? Hiszen a betegségek csak úgy szűnnek meg, ha az azt előidéző ok is meg lesz szüntetve. Már pedig, hogy a tuberkulózis állatok és emberek között is jobbára a tarkamarha utlán terjed, napnál világosabban van beigazolva. Ha egy állattenyésztési térképet magunk előtt kiterítünk és egy a tuberkulotikus halandóságot feltüntető térképet is magunk előtt kiterítünk, azt látjuk, hogy azokon a földterületeken, ahol a tarkamarha tenyésztés üzetik, ott a legnagyobb az emberi halandóság a tuberkulózis, „a szárazbetegség“ következtében. Ez áll az emberi egészség szempontjából.

Állategészségügyi szempontból rövidesen csak azt jegyezhetem fel, hogy ha valahol az állatorvosok beteg szarvasmarháról hoznak jelentést, ott 99%-a a betegeknek tarkamarha.

Ahol a tarkamarha tenyésztése divik, ott állandóan telve vannak a korcsmák emberekkel, mert az ilyen vidéken nem divik a földmívelés. A néhány hold földcsék az utóbbi évtizedek bajai következtében elusztak, tehát nincsen mit megművelni. Megmara-

dott talán egy-két „nyil“, azon pedig valamelyes mesterséges takarmány termeltetik a kölcsön-pénzen vásárolt tarkaborju meghizlalásához.

De nemcsak a birtokhiány az oka a földmívelés pangásának. Látjuk akárhány helyen, hogy szép középbirtok van szép számú marhaállománnyal felszerelve! és az a birtok ki van adva felébe, harmadába kis földműves embereknek. A földmíveléssel már nem ér célt már az a birtokos, mert meglevő tarkamarháival nem képes igásmunkát végeztetni. Termel mesterséges takarmányt, tart tehénstetet és él, ahogy tud. A kiadott földeket kihasználják a bérlők, tönkre teszik, elérték-telenítik.

Igy züllik a magyar birtokos osztály, a földművelő nép. Így alakul át az ősidőktől fogva híres agricultur magyar nemzet gseft nációvá és ennek nyomán tönkre megy anyagilag és erkölcsileg a gazdatársadalom, de a mezőgazdaság maga is. Ha ez a földművelésre termelt nép odahagyja az ekeszarvát, akkor már csak lézengeni, csavarogni fog, mert egy pár tarka borju hizlalása nem foglalja el őt. Már pedig a tétlenségre kárhoztatott ember unalmában vagy pálinkázik, vagy rosszban töri a fejét. Mind a kettő vesztébe sodorja, az bizonyos.

Ne higyjük, hogy a tarkamarhatenyésztés általánosításával a huskérdés meg lesz oldva, oh világért sem. A magyar ember oly intenzíve tud állatot táplálni, mint talán egy náció sem ezen a világon. Hogy ha pedig hizlalásról van szó, akkor azt az intenzíve táplálást fokozott mértékben fogja gazdaságába bevezetni. Tehát a nyujtott nagymennyiségű erőtakarmány remek, páratlan hust fog termelni. El fogjuk érni, hogy a külföldnek még fokozottabb mérvben leszünk így hustermelői, mert ilyen értékes, ilyen tápanyagokban gazdag hust sehol sem fog megtalálni a földön. A kivétel — a mint néhány év óta szomorúan tapasztaljuk — még nagyobb mérvet fog ölteni és ennek eredményeképp egyszer csak azt fogjuk tapasztalni, hogy nincsen szarvasmarha az országban. Ez nem nevetséges dolog! Tessék a m. kir. állatorvosok szigorú lelkiismeretes ellenőrzése mellett megejtett tavaszi állatszámolás adatait figyelemmel kíséreni és akkor meglátjuk azt, hogy az apadás folytonos.

Magyarország a külföld részére egy időre jó husmarha piac lesz. Oly nagy mérvben szállítják kisebb vidéki vásárokról is a szarvasmarhát külföldre, akár csak tendenciózus volna ez a cselekedetük abból a célból, hogy ne maradjon nekünk semmi. A gazda pedig szívesen adja állatját, mert ilyen horribilis árákról soha, még álmodni sem mert. Mikor egy, a száraz évek előtti 100 frtos tehénért 250 forintot erőnek-erejével nyom a marhakereskedő a markába, az nem megvetendő üzlet. Valjunk színt! Miért hát ilyen drága a szarvasmarha? Azért mert *fogytán van*.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzsákok is kaphatók.

Ezt az állítást nem lehet állattenyésztési, takarmánytermelési megmerkantill politikával agyonütni, mert ez való tény és igaz. Magyarország földmivelő népe még mindig képes külterjes gazdálkodást folytatni, tehát meg van adva a mód és alkalom is arra, hogy állattenyésztést üzzön. A kormány ígérte, hogy a tagosítási eljárás átalakításával a hajdani közlegelők legalább is részben visszaállíthatók és így a legkönnyebb mód meg lesz ahhoz, hogy igás állatokat nevelhessünk. Akkor nem kell minden két hónapban vásárba járni a tarka borjúkkal. A nyereségünket nem fogják felemészteni a vásárbajárás költségei, de nem kellene remegnünk a tuberkulózistól is annyira, meg a „ragadós tüdőlob” sem kisértene, mely betegség néhány év előtt ezrek számra pusztította az északi vármegyék tarkamarha állományát.

A szarvasmarha rohamos fogyásának legfőbb okát a gazdaközönsséggel együtt abban is találjuk, hogy tulsok fiatal borjút emészt fel a mészárszék. Ohajtandó volna, hogy a szopos borjúknak levágatása korlátozottnak jelentékeny „husosodó”-nak a kizárásával. 2—3 éves kora alatt a szarvasmarha ne volna levágható. Ennek talán a mészárosok is örvendének.

A mint értesülök az állattenyésztési kampagnak egyik létfeltétele az volna, hogy vidéki gócpontokon lennének szarvasmarhafedeztetési állomások berendezve. Ott lenne tarka és fehér bika és mindenki azzal tenyésztetne a milyennel tetszik.

És úgy hiszem, hogy ezek a kérdések mindaddig, a míg a campagne jól ki nem dühöngte magát, időelöttiek. A megoldás majd a kiformalás alkalmával esetleg maga-magát kialakítja, de reményünk van, hogy rövid időn belül dülőre jut a kérdés. Akár így, akár úgy, mesgyét kell vágni a *kisgazdaközöntség* jözan elemének meghallgatásával.

Egy becsületes, önzetlen és lelkes küzdelem után elbukhatunk, de reményünk és hitünk van a jövő iránt.

Pálffy Gyula
m. kir. állatorvos.

Karakuljuhimport Ausztriába.

A *Wiener Landw. Zeitung* egyik közlelbi számában Adametz professzor leírja az 1907. tavaszán Ausztriába tervezett nagyobb mennyiségű karakuljuh bevitelének előzményeit és módzatait. Az Adametz által közlötöket teljes figyelemre kell nekünk is méltatnunk, mert a karakuljuh tenyésztése iránt országreszünkben nagy érdeklődés van és mert ezt az érdeklődést az osztrák gazdák törekvése a gazdák és a kormány körében csak még jobban kell, hogy fokozza.

A folyó év februárjában tartott előadása folytán — írja Adametz — a jelenlevő

gazdákból számosan egyesültek és elhatározták, hogy közösen mintegy 250—300 legjobb és legmegbízhatóbb minőségű karakuljuh tenyésztést hoztatnak közvetlenül Bokarából. A behozatal eszközlésére maga Adametz tanár vállalkozott abban a meggyőződésben, hogy csak a viszonyok legszigorúbb figyelembevételével lehet Bokarából is most már elsőrangú tenyészanyagot szerezni, mert jó karakuloknak tenyésztési célokra való beszerzése nem oly könnyű ma már, mint volt csak néhány év előtt is. Ezt a nehézséget fokozza az is, hogy a felnőtt szülőállatokon nem lehet megbízható ösmertető jeleket találni, amelyekből a tőlük származó bárányok bundájának minőségére lehetne következtetni; fokozza továbbá az is, hogy az odaváló nyájtulajdonosok ezt igen jól tudják, tudatában vaneak az őket fenyegető konkurenciának is, semmi esetre sem hajlandók tehát legjobb, vagy jó tenyészállataikat eladni.

Adametz tanár akadályoztatása következtében asszisztense fog a f. év novemberében — az osztrák földmivelésügyi miniszter támogatásával — Bokarába utazni és mindennekelőtt tájékozni fogja magát a bizalmi férfiak segítségével. Azután a legjobbnak talált nyájakat téli szállásukban fogja meg szemlélni, ott meg fogja várni a kiválasztott nyájak tavaszi bárányozását, hogy az ellett báránybundák minőségéről személyes meggyőződést szerezzen és esetleg a tenyészállatokat mindjárt ott megvásárolja. Ezt a körülményes és nehézkes eljárást kell követni, ha biztos eredményt akarunk elérni, mert ha halljuk azt, hogy egyik-másik európai karakuljuh tenyésztésben panaszokdnak a báránybundák ki nem elégitő minősége fölött, ennek oka nagyrésben az, hogy a tenyészállatok beszerzésénél nem jártak el kellő elővigyázattal.

Hogy a bevásárlás ezen módja mellett az állatok beszerzési ára nagyobb lesz, az föltehető, viszont azonban meglesz így a biztonsága annak, hogy a legjobb tenyészanyag lesz beszerzve. 300 darabnál több juhot nem lehet majd egyszerre importálni, mert még ennek a mennyiségnek beszerzése is nehézségekbe ütközhetik. 2—300 juhból álló szállítmányt föltelevezve, Adametz tanár 200 koronára becsüli azt az összeget, melyet a megbízó gazdáknak egy darab juhért loco Wien kell majd fizetniük, amiben mindenféle költség benne van már. Ez az összeg még mindig kisebb, mint a Kühn-féle 1903. importnak egy darabra eső költsége, vagy a boszniai kormány 350 koronás darabonkénti költsége.

Adametz tanárnak ez a cikke szöveget üthet a mi gazdáink fejébe is. Ime, az osztrák gazdák többen összeállnak és nagyobb importra egyesülnek s ezzel a karakuljuhtenyésztésnek mindjárt széles alapot adnak Ausztriában. Teszik ezt abban a meggyőződésben, hogy a karakuljuhtenyésztés bizonyos viszonyok közt — amilyen viszonyok különösen Erdélyben gyakoriak — fölöttébb jövedelmező tenyésztési ág. Vajjon nálunk, ahol már a karakuljuhval való kísérletek eredményei is megfigyelhetők, nem állnának össze gazdák, nem egyesülnének arra, hogy ők is nagyobb mennyiséget importáljanak a karakuljuh őshazájából, Bokarából? Az E. G. E. most legutóbb is az egyik

kísérletező, *Lészai Ferenc* indítványára fölterjesztésben kéri a földmivelésügyi minisztert, hogy az eddig bevált kísérletek alapján 40—50 darabból álló eredeti törzsnáját szerezzon be és a miniszter aligha fog elzárkózni ezen kívánság elől. De még ebben az esetben is hátrányban leszünk az osztrák gazdákkal szemben, akik egyszerre 250—300 darabot hoznak be és akik ilyenformán ezen a téren is meg fognak előzni és le fognak győzni a piacon. Gazdáink ezirányu szervezkedésére még most is van idő és azt hisszük az osztrákéhoz hasonló cselekedetre össze is tudná gyűjteni őket egy tekintélyes, tapasztalt gazda fölívó szava.

Hazánk komlótermés állapota 1906. augusztus hó 20-án.

(A kolozsvári komlóterm. szaktanár 2-ik jelentése nyomán.)

A július közepén adott első jelentés a komlóskerteknek országszerte való kivirítását tárgyalta, ezuttal már a toboz fejlődés befejeződése, illetve a komlószüret megkezdése a komlótermesztés fő mozzanata. A korai komló ugyan már múlt hónap végén készen volt, sőt kissébb tételek a cseh piacra is kerültek.

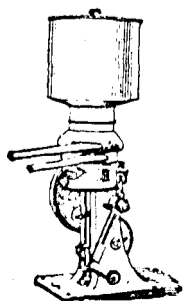
A júliusi jó reménység kissé megcsappant az elmúlt hetekben, mert a júliusvégi esőhiány, a szárazság s szélviharok miatt lassan fejlődtek a tobozok, a sik fekvésű kertekben pedig a júliusvégi hideg éjjelek miatt a levéltetű s korompenész léptek fel nagyobb mértékben: nem következett azonban a Csehországhoz hasonló kár, mert a korai kertjeinket csak hamar megszedték, a késeiken pedig az augusztus eleji országos eső segített.

Ugy látszik az erdélyrészi komlóskertek maradtak a legépebbek s helyenként csak a szélvihar tett 15%-os még kevesebb helyen pedig a jégverés 5—10%-nyi kárt. Magasabb fekvésekben (Udvarhely, Háromszék) kevés és kurta a mellékinda, bár a toboz fejlődés kielégítő: 400—500 kgr. termést remélnek kat. holdanként, sőt Ilyefalván 700 kgr.-ot is! A szedés augusztus 23—25 közt indul meg. Völgyes fekvéseknél a levéltetű lépett fel — de nem jelentősen.

Az alföldi kertekben inkább hatott a július végi szárazság és az akkori hűvös éjjelek, de hogy augusztus elején melegebb napok jöttek, ezzel újból felvidultak a komlóskertek s a levéltetű-invázió megakadt. Leggyengébben állanak még a torontáli kertek, de ott a művelés is kifogásolható. Átlagban 300 kgr. termést remélnek, Torontálban csak 180 kgr.-ot, ellenben a Bácskában 400—600 kgr.-ot is. A szedés augusztus utolsó hetében lesz, bár Nagyváradon, Mácsán folyik a szedés, mert koraiabb fajta. A Dunántúlon szintén korai lévén a komló, már augusztus elején megtörtént a szedés. Némileg siettek is, mert a levéltetű éppen fellépőben volt: de legalább finom, közepnagságu toboztermést kaptak, kat. holdanként 200—350 kgr. között.

A felvidéken szintén le van szedve a korai fajta, a kései szedése küszöbön van. Minőségre jó termést várnak, 300—400 kgr. termés reményekkel. Kártételről kevés hír jött.

Értékesítés. A júliusban reményteljesnek jósolt áralakulás ezidőszert sem romlott még

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és cszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

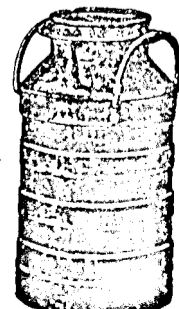
KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.”

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bementve.

meg. A korai komló szállítása megállott ugyan, mert a dunántuli korai komló vagonszámra érkezett a cseh piacokra, azonkívül a komló-börze-körök szerint augusztus elején — jobb időjárás nyomán — megjavult a csehtermés s a sörgyári raktárakban fekvő tavalyi komló-főlöslég statisztikai kimutatása okozták, hogy most 10 nap óta megállott a vásár, illetve az elővételi kínálat, bár ha ilyenről szó van, még mindig a 200 koronás ár tartja magát.

Ha a cseh s bajor komlóskertekben megindul a szedés, elő fog tűnni az igazi kép. a sörgyári komlótömegek statisztikáját is csakhamar redukálni fogják: úgy szeptember elején biztosan kialakul az ideai komlóértékesítés képe: s az ár kgr.-onként remélhetőleg nem lesz kevesebb 2 kor.-nál.

*

Ezek után nem érdektelen: hogy állanak a középeurópai komlóskertek? Úgy látszik, augusztus elején ott is bekövetkezett az idő nyári felmelegedése, meg-megszakítva helyenként meleg esőkkel: mert általában arról szólnak a külföldi szaklapok s magán jelentések, hogy a kertek állapota javult, s sok helyen abba maradt a komlólevéltetű s komrompenész terjeszkedése. A korai érésű kertekben azonban már nem segített a jó idő. Felső Ausztriában csak fél termést várnak (a tavalyihoz képest), Stájerországban alig van mellékajás, kezdik a szedést, a cseh *Saaz* környékén $\frac{1}{3}$ — $\frac{2}{3}$ lesz a termés, s nagyon egyenetlen, csak aug. végén kezdik szedni, *Rakonitzban* jó minőséget remélnék, de kis hozamban, *Auschában* sem igen javult a növényzet, sem itt sem Polepből nem irtak termés becslest. Morvaországban elérte az inda a karó tetejét, de már szedik is az alsó tobozokat, a koraiak elpusztultak. *Nürnberg* vidékén jó meleg esők jártak s baj nem lévén, jó közepes termést várnak; a bajor *Kinding* vidékén feles számú a megfeketedett töke, *Neustadtban* megint feljavult a növényzet, *Hollandiában* elmaradt a fejlődés, a belga *Alost* vidékein a korai most tobozodik, a késői is javul. Oroszországban is jó esők voltak s a késeiknek használni látszik a javult idő. Angliában *Ként* grófságban lévén a legtöbb komló, ott úgy látják, hogy régen termett ilyen kevés komló. Úgy látszik, mindenütt reménykednek a termelők s augusztus hátralevő szép napjaitól csodát várnak. Az értékesítésben — mint már fenebb jeleztük — most lanyhulás van, de ki fog derülni a titok, hogy mennyi tavalyi komló fekszik hát a sörgyári raktárakban, s mennyi ideai komló kerül le szeptember első hetében a középeurópai komlós kertekben: s akkor valószínűleg a 200 koronás ár lesz az ideai értékesítés alapja.

Szőlőrekonstrukció.

(szl.) Nem először adnak kifejezést annak a ténynek, hogy az erdélyi birtokosok nagy része a szőlőmivelés által biztosítja magának legjelentékenyebb jövedelmét.

A régi szőlők kipusztulása egyet jelent birtokosaink főjöveldmi forrásának megapadásával. És arra való tekintettel, hogy birtokosaink — részben egy újabb, modernebb és a belterjesség eszméjét alapjául valló gazdálkodási rendszer elfogadásánál és birtokaiknak ezen új rendszer szerint leendő kezelésétől való idegenkedése, másrészt a birtok alapja vegyi összetételének idegen növények termelésére nem igen alkalmas volta következtében — a régi szőlők kipusztulása által okozott jövedelemcsökkenést más

gazdasági ág művelésével pótolni alig tudják. Magyarország Királyhágón inneni közbirtokosága anyagi helyzetének emelése szempontjából a régi szőlőknek a rendelkezésre álló minden erővel és eszközzel való felnyitása kínálkozik elodázhatatlan feladatául mindazon tényezőknek, melyek hivatásuknak és a teljesítésben halasztást nem tűrő köteleességüknek közzgazdasági életünk intenzív munkálását és irányítását tekintik.

Természetes dolog azonban, hogy hazánk e részében a gazdaközönség és az erre hivatott egyéb tényezők bizonyos aggodalommal fognak hezzá a szőlőrekonstrukcióhoz.

Ennek oka az, hogy hazánkban, s Királyhágón tül részén oly nagy mértékben termeltek a közönséges szőlő és ennek folytán a közönséges asztali bor, hogy az erdélyi szőlőtermelők nem tudván versenyre kelni a Királyhágóntuli birtokosok nagy szőlőtermelésével és ennek következményeképp megfelelő árakat nem tudván biztosítani az erdélyi közönséges bornak, racionálisan közönséges borok termelésébe nem foghatnak.

Egyetlen mód szerintem, hogy kellő haszon reményével eszközölhessék szőlőbirtokosaink a szőlőrekonstrukciót, ha alkalom adatik nekik arra, miszerint fajszőlőket és így a magyarországi bornál kellemesebb, finomabb, zamatosabb borokat állíthassanak elő.

Hogy a Királyhágón inneni területnek megvannak ama tulajdonságai, melyek a jobb fajszőlő termelését kellő kilátásokkal biztosíthatják, ez köztudomásu dolog.

Gazdaközönségünk és a kormányhatóság által ide kirendelt szakértők mindezüideig nagyon szépen dolgoztak azon, hogy Erdélyben a szőlőművelés jövedelmező foglalkozássá tétessék.

Csak úgy a példa kedvéért említem fel azt a nagy munkát, melyet például *Kisküküllő* vármegyében a gazdák az ottani szőlészeti és borászati felügyelőnek szakszerű utbaigazításai mellett végeztek, a szőlőművelés felvirágoztatása érdekében.

A lázas munka valami nagy, számottevő eredménnyel mindezüideig nem járt.

Nem járt pedig egyszerűen azon okból, mivel az eddigi szőlőrekonstrukció alkalmával nem állottak sem az állami, sem a magán telepek részéről rendelkezésre a fent említett jobb borokat adó szőlőfajok (például *Clevoner*, *Rajnai rizling*, *Leányka*, *Kövérszőlő*, *Piros silvani*) oly mennyiségben, a mennyinek felhasználása biztosította volna csak a jelentékeny eredményt.

Ezen a bajon kíván segíteni egy mozgalom, mely az erdélyrészi szőlőbirtokosok körében indult meg.

És ezen mozgalom következtében alakuló félben is van egy „szőlőoltvány-telep *rizling társaság*”, mely társaság *Kisküküllő* vármegye területén egy szőlőoltvány-telepet óhajt létesíteni.

Ezen telep két irányban lenne hivatva dolgozni. Mindenekelőtt a csekély mennyiségű csemege szőlőfajoktól eltekintve a fent jelzett borokat adó szőlőoltványokat termelni.

A másik nem kevésbé nagy fontosságú feladata pedig az volna, hogy a pótlásra termelne két éves szőlőoltványokat, mivel tudvalevő dolog, hogy ezek a legalkalmasabbak az eredménnyel való pótlásra.

A telep ezen feladatának azonban csak úgy felelhet meg, ha van anyagi ereje földatának érvényre juttatására.

Az anyagi erőt két körülmény biztosíthatja.

Az egyik, ha gazdaközönségünk köréből minél többen vesznek részt, mint részvénytulajdonosok a részvénytársaság kiszélesítésében.

A másik tényező, mely hivatva lehet e teleprészvénytársaságnak anyagi erejét növelni: maga az állam. Az állam pénzsegélyvel és a szükséges vesszők adományozásával lehet tényező emez, Erdély birtokosságának anyagi emelése szempontjából nagy horderejű intézmény felvirágoztatásánál. Az államnak anyagi hozzájárulása egyúttal erkölcsi súlyt is adna az intézménynek s hogy e körülmény is számottevő a telep további fejlődése tekintetében, erre nézve legalább azt hiszem, az összes érdeklődők nézete kell hogy találkozzék.

Ha ezen említett két körülmény összejátszása megteremti a szőlőtelep-részvénytársaság jövődjé fejlődésének alapjait, úgy hazánk Királyhágón inneni birtokossága egy olyan közzgazdasági intézménnyel gyarapodott, mely méltán sorakozik azok mellé, melyektől birtokosságunk saját közzgazdasági életének virágzóvá tételét méltán várhatja.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Az őszi tenyészállatkiállítás.

A XV. erdélyrészi tenyészállatkiállítás méretei az eddig megtett bejelentések szerint is már jóval meghaladja az eddigi kiállítások méreteit az állatfajoknak csaknem mindenik osztályánál.

A lovaknál ugyan — sajnos — megint kis visszaesés van a kiállított állatok számát illetőleg; de annál nagyobb szerűnek ígérkezik hazarészünk kiváló specialitásának, az erdélyi-magyar szarvasmarháknak kiállítása. Nem kevesebb, mint 250 darab szarvasmarha van bejelentve és ez a szám felülmúlja még az 1903.-it is. Hisszük, hogy a minőséget illetőleg is fejlődést fog megállapítani a bíráló. Különösen a gulyabeli tenyészetek 13 csoportos kiállítása lesz tetszetős és érdekes látvány, annál is inkább, mert azokon a kiállítókon kívül, akik a korábbi kiállításokon is kollektiókat állítottak ki, az idén új csoportos kiállításokat jelentettek be gróf *Bethlen* István mezősámsondi, gróf *Teleki* Domokos uzdi-szentpéteri, br. *Wesselényi* Béla utódja zsidói és gr. *Horváth Tholdy* Rudolf patai birtokokról. Kisgazdák is szép számmal vesznek részt a kiállításon.

Kiválóan gazdag az ideai juhkiállítás 200 darabbal, az utolsó kiállítás 167 darabjával szemben. Az eddigi kitűnő erdélyi racka- és cigájatenyészetekeken kívül tisztavértű és keresztezett friz juhokat állít ki gr. *Bethlen* István, racka-karakul keresztezéseket *Lészai* Ferenc, amely fajták bizonyára méltó figyelemben fognak részesülni.

Igen szépnek ígérkezik a sertések csoportja is, amelyben a mangalicákon kívül láthatók lesznek a yorkshire, báznai és tammworth fajták is.

A baromfiállítás fölöttébb nagyszámú, sokféle és tarka állataival kétségtelenül igen szép része lesz a kiállításnak. Persze az orpingtonok dominálnak itt is, de ezek mellett

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékélők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sarga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

igen szép egyéb fajtákat és különösen erdélyi kopasznyakuakat is jelentettek be. Az állam által kiosztásra eszközendő vásárlásoknál megfelelő mennyiségű és minőségű tenyészbaromfira akadnak majd itt az állattenyésztési felügyelők.

Mindezekből is kétségtelennek látszik, hogy az őszi kiállítás megint a fejlődésnek egy előrehaladottabb pontját jelenti majd állatküldetésaink folyamatában és hisszük, hogy ez a fejlődés nemcsak a mennyiségnél, hanem a minőségénél is konstatalható lesz.

A kiállítás katalógusát lapunk következő számában közöljük.

— A földművelésügyi minisztérium átalakítása. A földművelésügyi minisztérium hatalmas épülete, amely tudvaleg az országázzal szemben fekszik, legközelebb nagy átalakításra megy keresztül, úgy kívülről, mint belülről. A hatalmas palota új homlokzatot kap, hogy összhangba kerüljön az országházzal; belső beosztását is megváltoztatják, hogy a mindegyre szaporodó tisztviselői kar praktikusabban legyen elhelyezhető. A hivatalos lap már hirdeti is a palota építésére vonatkozó pályázatot. A pályázati feltételekből megtudjuk, hogy a miniszter 400 000 koronát szán a homlokzat átépítésére. Ezenkívül a miniszter pályázatot hirdet az épület belső beosztásának célszerűbbé és használhatóbbá tételére is. Ennek költségeit nem határozza ugyan meg előre, de kijelenti, hogy a tervezők tartásuk szem előtt a józan takarékosságot, mert a pályaterv elbírálásánál az olcsóság lesz a döntő. A legjobb tervek külön díjazásban fognak részesülni és pedig a homlokzatra vonatkozóan 3000, 1800 és 1200 koronával; a belső átalakításra vonatkozólag pedig 2000, 1200 és 800 koronával.

— Kézbevásárlás a hadseregnek. A cs. és kir. katonai élelmezési raktár az E. G. E.-hez intézett átiratában tudatja, hogy annak ellenében, hogy a rozs aratás Erdélyben már csaknem teljesen megtörtént, mégis a fenti élelmezési raktárhoz csak nagyon kevés termeléstől és gazdasági egylettől érkezik ajánlat a rozsnak közvetlen eladására. A katonai kincstárnak azon törekvésére való tekintettel, hogy — ügynökök és kereskedők kizárásával — a földbirtokosokkal és gazdákkal közelebbi érintkezésbe és ügylet lebonyolításba lépjen, ez uton újból is fölhevítjük a gazdák érdeklődését és figyelmét a katonai élelmezési raktárak kézi bevásárlásaira, amely bevásárlási mód tényleg a lehető legegyszerűbb és úgy a nagy, mint a kiscgazdák által igen előnyösen fölhasználható a rozs és a zab értékesítésénél.

— Komlótermelő gyűlése. A segesvári komlótermelő szövetség folyó évi augusztus hó 28-án délelőtt 11 órakor Segesvárt, a vármegeyház kistermében igazgatósági ülést tart, melyre az igazgatóság tagjai tisztelettel

meghívatnak. Tárgy. 1. A földművelésügyi minisztérium által folyó évre engedélyezett 10000 korona kölcsön alap felhasználása. 2. Folyó ügyek. 3. Esetleges indítványok.

— A világ komlótermése. A világ komlótermése az idén megközelítőleg ilyen lesz:

Ausztria-Magyarországban	180.000
Németországban	360.000
Franciaországban	60.000
Oroszországban	60.000
Belgiumban	30.000
Angliában	300.000
Amerikában	600.000
Ausztráliában	15.000

Osszesen 1,605.000

vámmázsa. Miután komlóból a világ évi szükséglete 1.830.000 vámmázsa-ra tehető, mégis kilátás van arra, hogy az árak jelentékenyen emelkedni fognak.

— Uj komlóújság magyar nyelven. A bácskai komlótermesztők az elmúlt évben tömörültek egyesületbe, hogy közös érdekeiket minél jobban megvédehessék. Már akkor örömmel üdvözöltük az új életrevaló egyesületet, mely nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy a délvidék komlótermesztőjének hasznos szolgálatokat tegyen. Ezen ifjú egyesület szerény anyagi viszonyai dacára már múlt évben adott ki rendes heti ár és üzleti tudósítást, az idén pedig már négy nyelven rendes nyomtatott lapot ad ki magyar, német, cseh és szerb nyelven, melyben a rendes árközléseken kívül a komlókeretek állapotairól is hoz rendszeres tudósításokat s közül ezenkívül szakcikkeket és értekezéseket is. A lap a földművelésügyi minisztérium kérésére havonta kétszer, máskülönböen pedig egyszer jelenik meg s a Bácskai Komlótermelői Egyesületének tagjai ingyen kapják meg, nem tagoknak évi 3 korona díj ellenében küldetik meg.

— Gyümölcsfatenyésztési jutalomdíjak. A Magyar Földhitelintézet által alapított, a községi falkolakezelő tanítók és gyümölcsfatenyésztést oktató kertészek érdemeinek jutalmazására szolgáló jutalomdíjakat Darányi földművelésügyi miniszter az e célra alakult bizottság javaslata alapján a következőknek adományozta: a 600 koronás I. díjat Makay István békéscsabai gazd. ism. isk. tanítónak; a 400 koronás díjakat: Prager András mezőhegyesi, Sümeg József selmecbányai kertészeknek; a 200 koronás díjakat: Rád Bazil (Mikolapatak), Szabó Elek püspökkladányi, Kocsán Károly keceli, Melcer Frigyes nagydemeteri, Stoja János ozláti, Kormos János málnapataki, Szabó Sámuel vasadi, Dunka Gergely jódi, Ferencz József csikkarcfalvi, Nedy István románresicai, Kovács Mihály parajdi, Jákó Dénes halmágyi, Balogh Dénes zabolai, Iker János rábakovácsi, Popovics János aldoboji, Vogl Ferenc morvaári, Törös Sándor beregszászi, Borbély Sándor nagybaráti, Gőnczy Bertalan tokaji, Kástély Miklós erdőbányai, Zsoldos Antal fóti, Saringer Károly szerdahelyi tanítóknak, illetve igazgató-tanítóknak.

— Ménosztályozás. Az állami ménesekben nevelt fiatal méneknek, valamint a magánosoktól a f. évben vásárolt s még eztán vásárolandó méneknek a méntelep osztályokba való beosztása a következő napokon lesz: Budapesten október 12-én, Bábólnán október

15-én. Kisbéren október 16-án, Mezőhegyesen október 19-én és 20-án, Alsószombatfalván október 22-én. A ménesbeli anyakancák párosításának megállapítását pedig: Alsószombatfalván október 23-24-ig, Mezőhegyesen október 26-31-ig, Bábólnán november 6-10-ig, Kisbéren november 12-16-ig tartják meg.

— Vetések állása külföldön. Szerbiában az aratás már befejeződött és az eredmény jónak mondható, ámbar néhol mennyiségre nézve a tavalyi mögött maradt. Ez kivált a buzára és árpára áll, míg a rozs és zab jó eredménnyel fizet. Takarmánytermés a sok eső miatt minőségre kedvezőtlen és előreláthatólag télen takarmányhiány lesz. Bő eredmény várható a dohány és gyümölcsből. Franciaországban a búzát learatták, de az eredmény csak harmadrésze egy normális év termésének, bár minőség tekintetében jobb a múlt esztendeinél, hektoliterenként 80 kg.-ot nyom. A zab- és tengeritemés iránti remények csökkentek. Olaszországban a búzatermés általában jó; az aratást már befejezték. A cukorrépa jól áll, de cukortartalma jóval kisebb lesz a más évbéli termésnél; a tengeri, kerti vetemények és szőlő állapota kielégítő.

— Az egyiptomi királyoknak az volt a legnagyobb ambíciójuk, hogy hatalmas gulák építésével akarták magukat biztosítani az örökéletre. Bezzeg nem tettek volna ilyet, ha már akkor élvezheték volna az *Első Alföldi Cognac-gyár r.-t. menyecske likőrjét*. Ez arra tanította volna őket, hogy nemcsak a jövőnek, hanem a jelennek is kell élni.

1709.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzetes eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet“

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

biztattam meg.

Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármilyen elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközlő csabitó hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízásánál nem igazolják — fel nem ütnei, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt veszít és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaügynökség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vételére a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbirtokok lebonyolítására.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacéleket.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekerejek.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

1457

Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest, Rövidített leveleim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélanyag
s a j a t
hámorainkból.

Csak kitámasztott nyeregkerettel biró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajművelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, fellümulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

A Magyar Jelzálog Hitelbank
képviseletége
Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevélkölcsönöket
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

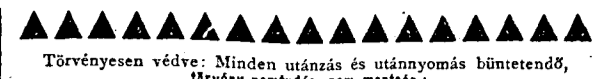
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó költségek összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfjai adnak véleményt. 1001

ÖLONMENTES. MOSHATÓ. VÍHARÁLLÓ. 4 ÁLLAMOK 22 ELSŐRENEDŐ NYÚNTETÉS. BELSŐ ÉS KÜLSŐ HÁZLATOKHOZ LEGJOBBAN BEVÁLT.

PEP
PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázoláshoz teljesen készen vakolatra, fára és vasra.
Törv. védve 10041 sz. r.

LUTZ EDE ÉS TÁRSA
FESTÉKGYÁRAK BUDAPEST, VII. ORNAGY-UTCA 4.
Telefonszám 64.93.

Törvényesen védve: Minden utánzás és utánnomlás büntetendő, törvény-nemtudás, nem méltóság.

Bírő: Vádolt, Ön az egész és utolsó pénzt céltalanul, érték és hatás nélküli szerekre pazarolta, dacára annak, hogy úgy mint mindenki, Ön is tudhatta, hogy Thierry-féle balszam és centifolia-kenőcs a legmegbízhatóbb és a leghathatósabb szerek minden esetben és ezt a köszönőlevelek ez-reivel lehet bizonyítani.
Vádolt: Sajnos, többször hagytam magamat félrevezetni és minden nekem felkínált érték- és hatás nélküli szerhez folyamodtam, amit azonban ösztönzént sajnálok.

Bírő: A tudatlanság a törvény szerint nem menthető, vagy igazoló ok. Miert nem hozta meg magának Thierry gyógyszerész-től Pregrádból a köszönőlevelek ezreit tartalmazó füzetet, amit bárki is ingyen és bérmentve megkaphat?

Vádolt: Ez a körülmény, sajnálatra, előttem ismeretlen volt.
Bírő: Azon kikötéssel, hogy e mulasztást a jövőben pótolni fogja, most felmentem azon vád alól, hogy az önmaga és családja iránti gondosságát elmulasztotta. De ígérje, hogy jövőben óvakodni fog lépni menni és nem veszi majd a sokféle hatás nélküli haszontalan szereket és hamisítványokat s csak a Thierry-féle balszamt és centifolia-kenőcsöt fogja megépő hatásának tartani. Az egészség törvényeit okvetlen be kell tartanunk, mert ezek elhanyagolása betegségek és a szervek elgyengülése által bünhődnek. Az emberiség segítségére, a betegségek és fájdalmak lecsillapítására legbiztosabban Thierry szerei szolgálnak és senkinek sem kell tovább hiábavalóan szenvedni, ha ezen olcsó szerek mindig a háznál vannak és állandóan alkalmazkák.

A Thierry-balszam páratlan szer köhögés, katarrus, mellfájás, tüdővész, toroklob, rekedtség, bronchitis, májelzajlás, gyomorgörccsök, kolika, emésztési zavarok és különösen influenza ellen és biztos gyógyulást hoz mindenkinek.

Ára 12 kis-, vagy 6 dupla-üveg, vagy pedig egy nagy különlegességi üvegnek 5 korona bérmentesen.

Thierry centifolia-kenőcse a netovábbja a szerekek sebek és gyulladásoknál, mell és mellkeményedéseknél, keléseknl, séreléseknél, karbunkulusoknál, kelvényeknél, hólyagoknál és gyermekfeltőréseinél. Megpuhit és megnyit minden szátkát vagy a testbe jutott idegen dolgot. Idejekorán alkalmazva megakadályoz minden vérmérgezést és feleslegessé tesz minden operációt.
Egy tégely ára bérmentve 3 korona 60 fill.
A tájékoztató füzetet ez-nyri elismerőlevéllel bárki is ingyen és bérmentve megkaphja.
A szerekek szétkülése csakis a pénz előzetes beküldése vagy utánvétell mellett történik.

Megrendelési cím:
THIERRY A. gyógyszerész Pregráda Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Kapható: Török József és dr. Egger J. L. gyógyszerészeknél Budapest, Vértes Lajos gyógyszerésznél Lugoson és minden nagyobb gyógyszerertárban és drogériában. 1723

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulá-sával 1,953,240.—
Tartalékok 601,263.93 „
Összesen: 2,554,503.93 K.

1901. évi fölőlesg 90,349.— K.
1902. ” ” 59,782.26 ”
1903. ” ” 109,331.73 ”
1904. ” ” 72,438.23 ”
1905. ” ” 61,730.60 ”

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok di-arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelesleg-ből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határc zat-tal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904 és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. év-ben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 **az igazgatóság.**

A fogarasi m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága

Sz. 1520. 1780
1906.

Juheladás.

A fogarasi m. kir. áll. ménesbirtok igazgatósága a kucsulátai majorban levő számfelűti;
33 drb. különböző koru cigája kos és 7 „ ” raczka kos, továbbá 27 „ ” mustra cigája anya és 7 „ ” raczka „ juh eladásának biztosí-tása végett f. évi szeptember hó 4-én d. e. fél 12 órakor **Fogaras** az igazgatósági irodában zárt írásbeli ajánlati verseny tárgyalást rendez.
A juhok vevő által f. évi szeptember hó 30-áig átvendők.
Az 1 koronás bélyeggel és 5% bánatpénzzel ellátott ajánlatok, melyekben világosan kiteendő, hogy ajánlattevő az eladási feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, a jel-zett határidőig benyújthatók a ménesbirtok igazgatóságához.
Ajánlatok elősúly klironként teendők. A részletes eladási fel-tételek kívánatra megküldetnek.
A fogarasi m. kir. ménesbirtok igazgatósága.

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. állami ménes állományából
1906. szeptember 7-én délelőtt
a fogarasi országos vásáron 5 darab idősebb anya-kanca, 1 darab 5 éves és 1 darab 2 éves kanca nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett **eladatik.**

1779 Ménesparancsnokság.

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHKÉ LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

**Elárusító hely Kolozsvárt:
• SZENES KÁROLYNÁL.**

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda
Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű ————— 1735
világos korona sörét A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.
Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és kiállítási szakosztálya által — a nagyméltóságú m. kir. Földmívelésügyi miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatásával — Kolozsvárt, a Sétatéri kiáll. helyiségekben 1906. Szeptember 6., 7., 8. és 9-én rendezendő

XV. Erdélyrészi Tenyészállatkiállítás és Tenyészállatvásár

Beosztása és díjai:

I. Tenyészlő.

A) Ménesbéli lovak:

1. Anyakancák csikóval, 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) felül: Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor.

2. Anyakancák csikóval, 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) alól: Aranydíjak: 250, 150, 100 és 50 kor.

3. Három éves vagy azon felül mén-csikók: Aranydíjak: 200, 100 és 50 kor.

Fenti alosztályok három első díjasa állami arany-, három második díjasa áll. ezüst-, és a harmadik díjasok áll. bronz díszoklevelet is kapnak.

4. Hároméves és azonfelül kancák csikó nélkül: Aranydíjak: 250, 200, 150, 100 és 50 korona.

B) Gazdasági lovak:

1. Anyakancák csikóval 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) felül: Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

2. Anyakancák csikóval 15 $\frac{1}{2}$ markoson (= 163 cm.) alól: Pénzdíjak: 150, 100, 50 és 30 kor.

Fenti alosztályok első díjasa állami ezüst-, második díjasa állami bronz díszoklevelet is kapnak.

3. Hároméves és azonfelül kancák csikó nélkül: Pénzdíjak: 150, 100, 80, 50 és 30 kor.

C) Nehéz ígás lovak (pinzgauiak, mura-közik stb.):

Három éven felül kancák: Aranydíjak: 100 és 50 korona.

Ezen osztály első díjasa áll. ezüst-, második díjasa áll. bronz díszoklevelet is nyer.

II. Erdélyi magyar fajta tenyész-szarvasmarha.

Csak tisztavérű állat díjazható.

1. Gulyabelli tenyészettek csoportos kiállítása: (NB. Lehetőleg 4 tehén és 2—2 drb. 1, 2 és 3 éves üszökből.) Aranydíjak: 500, 400, 300, 200 és 100 korona.

2. Gulyabelli tehének: Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 kor.

3. Tenyész bikák 3 éven felül, magántulajdonból: Aranydíjak: 300, 200, 100 és 50 kor. 6 évesnél idősebb tenyészbika csak dicsérő oklevelet nyerhet.

4. Tenyész bikák, 3 éven felül, községliek: Pénzdíjak: 120, 100, 80, 50 és 30 korona.

5. Tenyész bikák 2—3 évesek: Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

6. Tenyész bikák 2 éven alul: Aranydíjak: 150, 100, 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 25 kor.

7. Nem gulyabelli tehének: Pénzdíjak: 150, 100, 75, 50, 30 és 25 korona.

8. Üszök, 2—3 évesek: Aranydíjak: 70, 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 100, 50, 30 és 20 korona.

9. Üszök, 2 éven alól: Aranydíjak: 50 és 30 kor. Pénzdíjak: 50, 30 és 20 kor.

Külön díjak:

Egy Kolozsvármegyében született és nevelt, bármily koru magyar fajta bikára: Lészai Ferenc díja: 100 korona aranyban.

A „7. Nem gulyabelli tehén“ című alosztályban 200 koronát tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kisbirtokosok — azaz olyanok, kik 50 holdnál kisebb gazdasággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj 100 korona, a tulajdonos kiállító saját nevelésű tehenéért.

Második díj 50 kor. } oly tehenéért, mely legalább egy év óta van a kiállító tulajdonában

Harmadik díj 30 kor.

Negyedik díj 20 kor. } Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 6 tehén van kiállítva.

III. Bival.

1. Bikák: Díjak: 100, 75 és 50 korona.

2. Tehének és üszök: Díjak: 100, 75 és 50 korona.

E díjakra minden birtokos állatja különbség nélkül pályázhat; azonban bikák csak 4

éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak dicsérő oklevelet nyerhetnek.

IV. Juh.

(Raczka és czigája.)

Díjak: 120, 80, 50 és 30 korona.

Gróf Bánffy György díja: 50, 30 és 20 korona.

V. Sertés.

1. Zsirsertések: Díjak: 75, 50 és 30 kor.

2. Hussertések: Díjak: 75, 50 és 25 kor.

3. Keresztések: Díjak: 50, 30 és 25 kor.

VI. Baromfiak.

1. Magyar tyúktörzsek díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 korona.

2. Idegen tyúk-fajták (orpington, langsan és plimut) díjai: 40, 30, 20 és 10 korona.

3. Keresztések díjai: 30, 20 és 10 kor.

4. Pulykák díjai: 30 és 20 korona.

5. Ludak díjai: 50, 40, 30, 20 és 10 kor.

6. Kacsák díjai: 30, 20 és 15 korona.

7. Hizott baromfiak díjai: 25, 15 és 10 kor.

8. Baromfi termékek díjai: 30, 20, 15 és 10 korona.

9. Diszbaromfi díjak: 25, 15 és 10 kor.

Kiállítási díszoklevelek és elismerő oklevelek mind a hat osztályban érdem szerint adatnak.

VII. Külön pályázat.

A tenyészállat-kiállítással kapcsolatosan kettős fogat díjazás is tartatik.

Első díj: 300 korona.

Második díj: 200 korona.

Harmadik díj: 100 korona.

Minden bejelentett kettős fogat után, fizetendő a bejelentés alkalmával a kiállítási szakosztály pénztárába 10 korona.

Hogy a rendező-bizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, a bejelentések 1906. aug. 28-ig bezárólag fogadhatnak el. A szükséges program és bejelentő iverkérésre minden kiállítani szándékozóznak díjtalanul küldetnek meg az E. G. E. titkári hivatala által.

V. Erdélyrészi Gazdasági Gép-, Szerszám-, Anyag- és Termék-Kiállítás és Vásár

Ideje: 1906. szeptember hó 5., 6., 7., 8. és 9. napjai.

A kiállítás helye: Kolozsvár, a „Lövdöde“ nyári mulató helyiségei és a Lövdöde-kert, közvetlenül az állatkiállítási helyiségek mellett.

A kiállítás tárgyai:

a) Mezőgazdasági gépek: Ekék, vetőgépek, boronák, hengerek; kapáló, kaszáló és aratógépek; cséplőgépek, rosták, osztályozók; motorok; takarmányprések, takarmányfeldolgozó gépek; löherfejtők; sulymérők; malomszerkezetek; réntöntözési és talajjavítási, állattenyésztési, tejgazdasági, szőlő- és borgazdasági, erdőszeti, gyümölcsészeti, kertészeti, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, vadászati, halászati és más gazd. mellékágazati gépek. Járművek, szállító eszközök, kocsik stb.

b) Felszerelések, eszközök, termények, állatorvosi és vegyi szerek, műtrágyák és anyagok stb.

c) Háztartási gépek, cikkek és eszközök.

d) Mezőgazdasági háziipari készítmények.

e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok.

A gépkiallítás tárgyai lehetőleg működésben mutatandók be. A talajművelő és vetőgépek, takarmányfeldolgozók stb. működéséhez szükséges helyekről a rendezőség gondoskodik.

A kiállítás kitüntetései: (I. Érmek.)

Ekékre:	Egyébtalajművelőgépekre:
1 kiáll. aranyérem,	1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüstérem és	2 „ ezüstérem és
2 „ bronzérem.	2 „ bronzérem.
Gözcseplőkre:	Terménytilszlítókra:
2 kiáll. aranyérem és	1 kiáll. aranyérem és
2 „ ezüstérem.	2 „ ezüstérem.

Aratógépekre:

1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüstérem és
1 „ bronzérem.

Vetőgépekre:

2 kiáll. aranyérem,
2 „ ezüstérem és
2 „ bronzérem.

Motorokra:

2 kiáll. aranyérem és
2 „ ezüstérem.

Ezekon kívül:

Takarmányfeldolgozókra,
Sulymérőkre,
Malmokra,
Szőlő- és borgazd. gépek és eszközökre,
Baromfitenyésztésiokra,
Méh- és selyemtenyésztésiokra,
Vadászati felszerelésre,
Halászati „
Állatorvosiakra,
Gazd. termékekre,
Vegyszerekre,
Háztartásiakra,
Tűzoltó felszerelésre,
Kocsikra,

Lóherfejtőkre:

1 kiáll. aranyérem és
1 „ ezüstérem.

Tejgazdaságiakra:

1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüst- és
1 „ bronzérem.

Gyümölcsészettelkekre:

1 kiáll. aranyérem,
1 „ ezüst- és
2 „ bronzérem.

Világítási stb. felszerelésekre,
Háziiparcikkre és
Új találmányokra

külön-külön 1—1 kiállítási arany- és 1—1 kiállítási ezüstérem.

II. Díszoklevelek.

III. Elismerő oklevelek.

Bejelentések — kizárólag a kibocsátott bejelentési iverken — 1906. augusztus hó 28-ig „Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz.“ címen, a helypénzekkel és bizt. díjjal egyidőben — küldendők be. Későbbi bejelentések elfogadásáról a rendezőség nem szavatol. A bejelentés céljára kívánatra iverk, borítékok és utalványlapok küldetnek.

A kiállítási tárgyak legkésőbb szeptember hó 4-ig a helyszínére szállítandók és elrendezendők. A terület már szeptember hó 1-én rendelkezésre áll.

A vasuti szállítás díja csak az odaszállításnál fizetendő.

A kiállítás igazgatósága a kiállítóknak hely igényeit a bejelentések beérkezését követően sorrendjében és a bejelentett tárgyak használati fontosságának tekintetével — elégíti ki.

Minden kiállítóknak jogában áll tárgyait saját alkalmazottja által magyaráztatni, működésben bemutatni és árusítani.

Felvilágosítások a rendezéssel megbízott csoportbiztos: Tokaji László, e. g. e. titkár (Kolozsvár, Petőfi-utca 7. sz.) által levélben készséggel megadatnak.

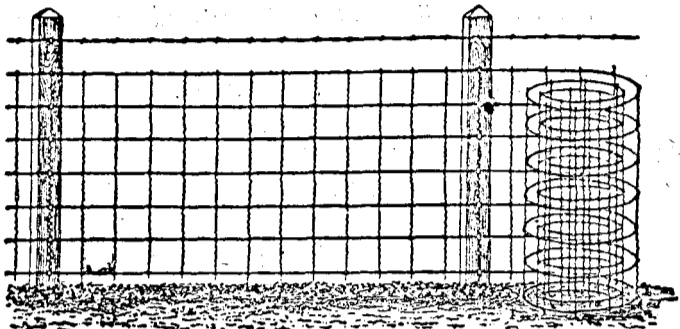
Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
 WIEN, II, Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I, Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII., Üllő-út 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legcélzerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnyei: **Olcsóság!**

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):
 körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 1-8, 2-, 2-2, 2-5 és 2-8 milliméter dróterősségekből.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2- 2-2 2-5 2-8 mm

Ár □-méterenként: 40 48 56 64 72 86 100 120 fillér

Körülbelül 3×5 centiméter (hosszukás) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2- 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenként: 58 66 74 82 96 110 130 150 fillér.

Csomagolásért, földadást és kezelési költségeikért számítok négyezedméterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tüskék, tehát az átmozgást megnehezíti. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelet — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányú pedig hullámosak, a szálat összecusúsítja tehát ki van zárva. 1/2 m. magas fonat kapható az 1 m. magasnak közepén való elvágása révén.

Könnyű kezelés: Kézzel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Ez által a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tüskésodronyot alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tüskés sodrony ára méterenként 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tüskévalósággal.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre. 1699

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat, csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökörszájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyórostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Arjegyék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

GŐZEKÉKET, = GŐZ-UTIHENGEREKET =

1758

és

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50.

BUDAPEST—KELENFÖLD

a vasutállomása szemben.

Legyek

istállóból, konyhából, mézszárszékéből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha **Légy-Bonodor** ral megszeliük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kiló elegendő 25 □ méterre.

5 kiló, leírással, 6 korona, franco, utánvétellel

FODOR FERENC

Budapest,

Kisfaludi-utca 40. szám.

1721. I.

Mentőszekrényeket

miniszteri rendelet szerint gőzcséplőhöz, járgányokhoz, malmokhoz és mindenféle ipartelephez igen olcsón szállítunk. Tolnai Béla és Tsa, Budapest, VI. Dávid-u. 18.

BONODOR-folyadék!

A legbüzösebb árnyékszékiszagot húzamosabb időre rögtön eltávolítja. Bruttó 5 kilogrammos bádogszelenczében bérmentve 7 korona 50 fillér. — Elegendő 1 évre. 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállítás nélkül. 1721. II.

A gazdaságban használjuk: különösen istállóban, ólban, az alomra szórva. A trágya úgy a vetőmagvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szolgál Fodor Ferenc, Budapest, Kisfaludy-u. 40.

Ujdonság!

Ujdonság!

Gőzeke acetylen-lámpák

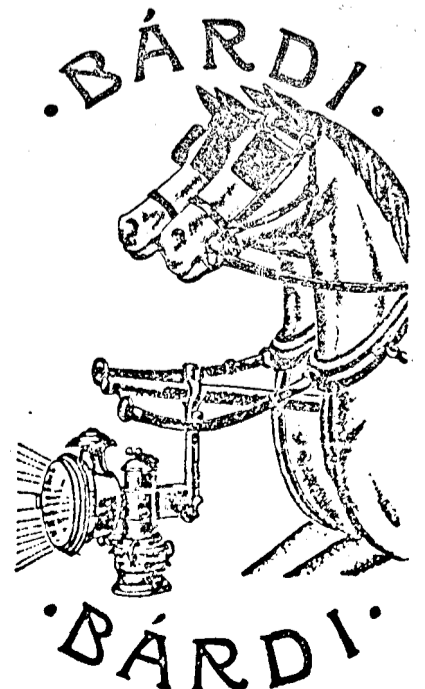
BÁRDI JÓZSEF

BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCZA 10. SZ.

● Király-utca mellett. ●

Arjegyék ingyen és bérmentve.

1781

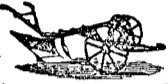
CLAYTON & SHUTTLEWORTH,

Budapest, Váci-körút 63,

által a legelőnyösebb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löhère-cséplők, tisztító-rosták, korokolyók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, árálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság

FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cim:

Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár,

Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762

Telefon 311.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603

Cheque számla: a Magy. Ieszámla és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdaságosoknak,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szaksterü felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint közégi szövetségeknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű-gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egytetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészgyári berendezéseket,
Szecskavágókat,
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb. 1461

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, ozukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok Derby-malasse, zsák, ponyva stb. stb.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétátér. Főter 9.

1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

1727

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.

Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Mezőgazdasági Áruhitelbank

Részvény-társaság.

Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak személyi hiteli kölcsönöket, kezes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MŰTRÁGYÁK KARTELEN KIVÜL) u.m.:

superphosphát,

thomassalak,

chilisalétrom,

kainit,

kalisót,

valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik

1650

(1477.)

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

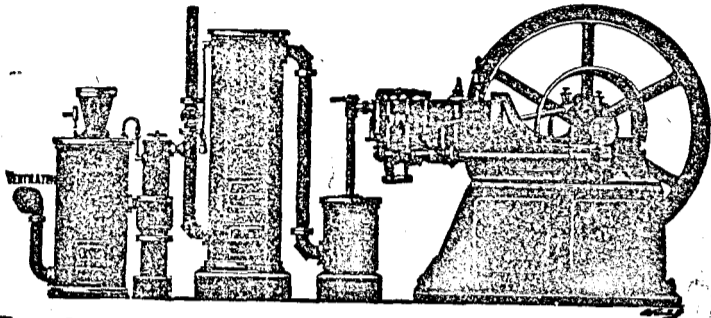
Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők.

ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. szám alatt, I. emeleten balra.

Csatornázás! Vízvezeték!
Villanyvilágítás!

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomóbblok, szivó-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Elpusztíthatatlan

minőségű

juta-, len- és kender-

zsákok

legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vitorlavászon és juta kazal, gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra

kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, behordási, rostaalj és repceponyvák és asztagtakarás-hoz legmérsékeltőbb kölcsönj ellenében

Kölcsön és vételre

vízmentes esőköpenyegek

Hungária

kétszer sodrott favéges kézi

kévekötelek.

130, 140, és 150 centiméter hosszban

Minden anyag töltésére alkalmas egyszerűhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsön-intézetében.

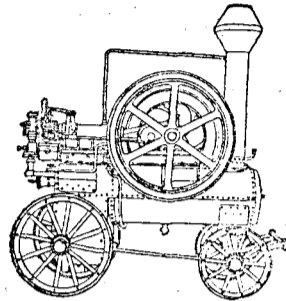
BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgöncyim:

„Nagel, Budapest.”

Vidéki telefon: 35—92 sz.

Beck és Gergely

Budapest, V., Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros

cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

THOMASSALAK-LISZT

Csillag-
védjegyű

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya

minden kalászos-, kapás- és takarmánynövény (lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, v e z é r k é p v i s e l ő j e a magyar köröna országainak területén. 1747

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzók.

1475

= Haszonbérbe adó =

Szőkefalván (Kisküküllő-m.) a Br. Rothenthal Henrikné o o o szül. Wesselényi Margit báróné mintegy o o o

864 catast. hold prima kvalitásu

= földbirtoka, =

tiszti lakás és bőséges, solidan épített gazdasági épületekkel együtt. Érdeklődőknek bővebb felvilá-

o o o o o o o gositást nyújt o o o o o o

Sperker Ferenc

Lakik Szent-Demeteren, u. posta Nagy-Kend.

1773